

керованого ринку платних медичних послуг, сприяння діяльності закладів охорони здоров'я всіх форм власності, створення умов для задоволення потреб населення в медичних послугах і т.д.

Таким чином, соціальний вимір економічного розвитку країни неодмінно має враховувати задоволення потреб людини у духовній та матеріальній площинах. Для цього в Україні важливо визначити стратегію власного розвитку, котра б базувалася на дотриманні принципів демократії та загальноєвропейських суспільних цінностей.

Ірина Володимирівна Ткаченко – студентка III курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Віра Михайлівна Бутенко** – доцент кафедри
соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Інноваційний розвиток України та інтеграція її у світову економіку неможливі без якісної трансформації економіки. Потрібна зміна вектора інтересів у напрямку розвитку людського капіталу, створення і поліпшення технологій, економічних результатів і життя суспільства в цілому. На даний момент Україна, нажаль, не відійшла від інерційного енергосировинного «сценарію» розвитку зі слабкою диверсифікацією економіки. В умовах несприятливої міжнародної економічної кон'юнктури, високих геополітичних ризиків, необхідність зниження залежності від імпорту енергетичних ресурсів, товарів, послуг, технологій модернізація української економіки стає вкрай актуальною проблемою. Відсутність інноваційної складової української економіки спричинить витіснення країни з числа привабливих країн для інвестування капіталу з величезним потенціалом розвитку. Тому інноваційний розвиток є одним із найважливіших завдань нашого часу.

Сучасні інновації сприяють розширеному відтворенню, отриманню прибутку, створенню нових галузей економіки, розвитку і вдосконаленню законодавчої бази у сфері захисту виняткових прав на об'єкти інтелектуальної власності, ефективного використання накопичених знань та інформації, підвищенню конкурентоспроможності окремої фізичної особи, організації, країни, зміцненню обороноздатності країни, її економічної, продовольчої безпеки, інтеграції суспільства, вирішенню глобальних проблем людства, в тому числі соціального характеру, зростанню рівня життя населення підвищенню освіченості населення, розвитку людини як особистості.

Сьогодні у міжнародній кооперації праці економіка України має знайти для себе ті сфери її розвитку економіки, за якими вона має географічні, ресурсні та людські переваги. Безальтернативною для неї є переорієнтація на високотехнологічний шлях подальшого розвитку. При цьому держава має зробити ставку суто на якісний людський капітал, включити конкурентоздатну науку, передову освіту та високотехнологічний бізнес у перелікосновних драйверів своєї економіки. Основна перевага цієї інноваційної стратегії полягає в тому, що вона за рахунок збільшення частки нових знань у структурі доданої вартості продукції приносить більше надходжень до країни для вирішення довгострокових і короткострокових проблем економіки, що зменшить потребу у зовнішніх запозиченнях.

Скочуючись униз за рівнем бідності (а за останні роки ВВП на душу населення за паритетом купівельної спроможності стрімко знижується і, за даними МВФ, становив у 2015 р 2115,4 дол, що складає лише 20% від середнього показника для ЄС) і заходячи у борговий зашморг, Україна ризикує пройти точку неповернення на шлях інноваційного розвитку. За даними Глобального інноваційного індексу (Global Innovation Index) у 2015 р. Україна посіла 64 місце серед 141 країни світу, набравши 36,45 бали зі 100 можливих [1].

Найбільшу додану вартість забезпечує розробка, виробництво, реалізація та обслуговування високотехнологічної продукції. Але в Україні близько 58% виробленої продукції припадає на нижчий – третій технологічний уклад (виробництво будівельних матеріалів, чорну металургію, суднобудування, оброблення металу, легку, деревообробну і целюлозно-паперову промисловість). Водночас в обсязі випуску продукції п'ятий і шостий технологічні уклади складають усього 4%. Тому за останнє десятиліття Україна має середнє значення експорту високотехнологічної продукції на рівні 5% (для порівняння, частка високотехнологічного експорту Франції становить 25%; Німеччини – 14%; Румунії – в середньому 10%; Польщі – близько 7 %). Це досить низький показник для країни, яка з 1981 до 1995 року мала одну з кращих позицій у світі за науковим кадровим потенціалом. Хоча у 2015 році кількість працівників, зайнятих у сфері НДДКР в Україні, становить, за даними Всесвітнього Банку, 1,3 на 1 млн населення (для порівняння, в Німеччині цей показник – майже 7; у Франції – 4; у Польщі – майже 5), науковий потенціал України певною мірою визнається світовим співтовариством, адже підприємства, наукові установи та освітні заклади беруть активну участь у високотехнологічних проектах. Проте аналіз складових Інноваційного індексу показав, що такі показники, як кількість дослідників та науково-дослідних структур, валові витрати на дослідження та розробки та якість роботи науково-дослідних установ за останні роки не поліпшилась. Зокрема, в Україні частка підприємств, які займаються інноваційною діяльністю у 2015 році становила орієнтовно

16%, тоді як у країнах Європейського Союзу їх частка сягає до 70 відсотків. Інноваційна діяльність підприємств в основному полягає у використанні придбаних нових технологій та програмного забезпечення, а частка здійснених власних інноваційних проєктів на основі проведення наукових досліджень та розробок дуже низька [1]. Розвиток науки і освіти, підготовка висококваліфікованих кадрів та інженерно-технічних працівників є головними складовими інноваційного процесу, так як будь-який інноваційний продукт розробляється і створюється людиною.

Побудова інноваційної економіки є можливого тільки у разі повної консолідація держави, науки, бізнесу і суспільства. Подібна співпраця може відбуватися за допомогою використання механізму соціального партнерства, яке допоможе з'єднати елементи різних інноваційних систем з напрямком інноваційної державної політики. Держава виступає як сполучний елемент між науковою і виробничою сферами. Необхідно впроваджувати не тільки технологічні, але й управлінські інновації, а головне – формувати інноваційну поведінку населення.

Література

1. Global Innovation Index. Report 2015 [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/gii-full-report-2015-v6.pdf>